

TALIANSKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍK

A

a differenza	na rozdiel
a secco	tvrdý (bez prídavku malty)
a seconda	podľa
a tappe	po etapách
a tutti i costi	za každú cenu
a un passo	blízko, čo by kameňom dohodil
a ... bambino:	potrebám dieťaťa
a misura di bambino	
abbinare	zladiť, skombinovať
	v páre
abbordabili	dostupní
abulica	apatická, bez reakcie
accessori	doplňky
accorciare	skrátiť
addirittura	priamo, dokonca
addosso	oblečené na sebe
affida	zveruje
affidata	zverená
all'antica	po starom
all'estero	v zahraničí
all'italiana	po taliansky
allestita	usporiadaná
allestite con	zariadené, vybavené
altrimenti	inak
amara	horká
ambigua	neistá, neznáma, nejasná
anemica	anemická
apra bocca	otvorte ústa (vykanie)
aree degradate	degradované územia
artigianato	remeselná výroba
assimetrica	asymetrická
attivo	aktívny
avventura	dobrodružstvo

B

balbuziente	koktavý
bancarelle	predajné stánky
banco dei pegni	zastavárna
barzellette	vtipy
bastano	stačí (pl)
biancoceleste	modrobieli (pren. hráči Lazia Rím)
bianconeri	Čiernobieli (pren. hráči Juventus Turín)
bonificare	pripísať, zúrodniť
boom	boom
brevi	krátky, krátke

C

caleidoscopio	kaleidoskop
calli	úzke benátske uličky medzi domami
camicie rosse	červené košele (talianske Hnutie Garibaldiho)
campanacci	zvonce, zvony
campi	námestia (slovo pochádza z benátsčiny, pl)
campo	námestie (slovo pochádza z benátsčiny, sg)
canta che ti passa	spievaj, nech ťa to prejde
cantano	spievajú
capi di abbigliamento	odevy
capita	stáva sa
caravelle	plachetnice (pl)
carestie	hladomory
carpaccio	carpaccio (pokrm, ktorého základom je surové mäso)
cartapesta	papierový kartón
casa	dom
casari	syrári
case	domy
cedolino	ústrižok, potvrdenie
cellulare	mobil
centri abitati	obývané oblasti
ceraiole	výrobcovia predmetov z vosku
classe	trieda
codici	kódy; zákonníky
collezione	zbierka, kolekcia
colpiti	zasiahnutí
combattimenti	súboje
complesso	komplex; celok
compositori	skladatelia
composizione	kompozícia
concitata	poburujúci
concrete	konkrétny
concretezza	konkrétnosť
condotte	vodovodné potrubie
confini	hranice
confratelli	spolubratia
confraternite	bratstvá
connazionali	krajania
consacra	posväčuje, zasväčuje
conservatori	konzervatóriá
considerevole	(vý)značný
contenuti	umiernený
conto di	počítam že...
contrada	mestská štvrť
contradaiole	obyvateľ rovnakej štvrte

contributo	prispiieť	escursioni	výpravy
convivono	žijú spolu (nemanželsky)	esponeva	vystavoval
coordina	riadi, koordinuje	esporre	vystavovať
corporazioni	združenia (pl), cechy	esporsi	vystavovať sa
cortei	sprievody	espulsi	vylúčení
creato	stvorenie (sveta)	etruschi	Etruskovia
crema	krémová pena	extracomunitari	obyvateľ tretieho a štvrtého sveta; obyvateľ nepatriaci k EU
cresciuto	vzrástlo		
crollava	zrútilo sa		
cucciolo	mláďa		
culla	kolíska		
cuore	srdce		
curriculum	curriculum		
D		F	
da donna	dámske	fa gola	vzbudzuje chuť
dadini	kocky	facciamo due chiacchiere	pokecáme, potárame si
da non perdere	k nezhodeni; nenechať si ujsť	faccio un giro	prechádzam sa, vozím sa
		facoltà	fakulta
dato	údaj	falsari	falšovateľ
decine di	desiatky	fare	robiť
della strada	ulice (2. pád)	fare cinque ore	mať 5 vyučovacích hodín
denunciano	žalujú, viní (3. os. pl)	fare due chiacchiere	tárať (kecať), „chatovať“
devastanti	devastujúci	fatturato	obrat, tržba
di culto	kultu (2. pád)	filone	prúd
di sangue	pokrvný	finanziarono	uhradili, sponzorovali
dialetto	dialekt	fiorentina	Florentánka
diminuire	zoslabiť	firme	podpisy
disgregazione	rozpad	fissi	pevní, stáli
distaccata	oddelená	flagellazione	bičovanie
distributore	distribútor	fondali	morské dna
divi	hviezdy	fondamentale	podstatná
do sette	dám sedem bodov	fori	fóra
dominio	vláda	fortuna	šťastie
dono	dar	frammentazione	rozdrobený
dote	veno	frenetici	prudké
dramma passionale	vášnivá dráma	frullare	šľahať
drappellone	drapéria	fuori pasto	okrem hlavného jedla
duetto	duet		
duro	tvrdý		
E		G	
è entrato a far parte	začlenil sa	genuina	čistá, rýdza
è stato sospeso	bolo zrušené	germanica	germánska
è ... moda:	é molto di moda	gestito	riadiť, viesť
è molto di moda	– je hodne moderná	già da un pezzo	už nejakú dlhšiu dobu
edilizia	staviteľstvo	giallorossa	žltočervená (pren. hráči futbalového klubu AS Rím)
elevato: il più elevato	najvyššia	Giardino dei Giusti	Záhrada spravodlivých
emotività	emotívnosť	giraffato	vzor žirafej kože
epistolare	písaný formou listov	giro di affari	peňažný obrat
esaltante	vzrušujúce	giurisprudenza	práva
esclamato	zvolaný, vykriknutý	glorificazione	velebenie
escludere	vylúčiť	godersi ... vita	užiť si života
		goletta	škuner
		H	
		ha a cuore	má na srdci
		ha influenzato	mal/-a vplyv

I, J

icone	ikony
illeciti	nezákonné
immigrati	pristáhovalci
impedisce	zabraňuje
impegnarmi	zaviazať sa (1. os. j. č.)
impegnativo	zaväzujúci
impostazione	rozvrhnutie
in primo piano	na prvom mieste sú
ci sono	
in ... lupo:	zlom väz
in bocca al lupo	(povzbudenie)
inaugurato	zahájený
include	obsahuje
inconfondibile	nezameniteľný
incontaminata	nepoškvrnená, neznečistená

indirizzi	adresy
indirizzo	adresa
insediamento	osídlenie
inserita	zaradená
integrazione	integrácia
introduce	uvádza
ipocrisia	pokrytectvo
Italian sounding	po taliansky znejúci
itinerante	putovnej

L

legata	spojovaná
liceo	lyceum
linee	linky
lo testimoniano	dosvedčujú to
locali pubblici	verejné miesta
lotte	boje, súboje

M

macchine da presa	kamery
malandata	schátralá
malvagità	ničomnosť
mantenere	užiť
marchio	značka; ochranná známka
matrimoniale	manželský
mecenate	mecenáš
mediatore	sprostredkovateľ, prostredník
melodramma	melodráma
mense aziendali	závodná kuchyňa
merendine	desiaty, olovranty
messo in piedi	založený
mezzi	prostriedky
miei	moje

migra	migruje
miste	miešané
mister	majster
molteplice	mnohonásobný
mondanità	svetskosť
mori	maurovia, černosi
mozzafiato	dych berúci, úžasný
musica leggera	popová hudba

N

non se ne accorgono	nevšimnú si toho
non ... confidenza	nedôverujú
non ... piangere	nie ... plakať
non ... tanto	nie ... toľko
novelle	novely
nulla osta	nič nebráni

O

obelisco	obelisk
occorrono	je potreba (potrebné)
occupazione	zamestnanie, zamestnanosť
olocausto	holokaust
opera buffa	komická opera
operaia	robotníčka
orafi	zlatníci
oscillazioni	kmitanie
ospita	hostí
ospitare	hostiť

P

padiglioni	pavilóny
paladini	ochrancovia
palchi	parožie
palio	dostihy
paroliere	textár
passare alla storia	prejsť do histórie
passerelle	lávky
patrono	patrón, ochranca
pazienza	trpezlivosť
pedagogista	pedagóg
pediatrici	pediatrické
pedoni	chodci
per legge	zo zákona
per strada	cestou
perdersela	nechať si ujsť
personaggi	postavy
peste	mor
più gettonate	najobľúbenejšie
pose le basi	položila základy (škola)
poveracci	chudáci
praterie	lúky a pasienky
preleva	inkasuje
presentare	predstaviť

prestigio	prestíž
prestigiosa	vážená, uznávaná
pretendano	požadujú
primi piani	prvé plány
primi piatti pronti	hotové hlavné jedlá
prodotti da forno	pekárske výrobky
profughi	utečenci
promuovere	podporovať
protagonista	protagonista
protagonisti	protagonisti
punto di riferimento	ústredný bod

Q

quadrilatero	štvorhranný
quartiere	štvrť
quotidiano	denník

R

raccolta differenziata	triedený odpad
rampante	vzpínajúci sa na zadných nohách
rappresentano	predstavujú
rappresentazione	predstavenie
realisti	realisti
recente	nedávny
recuperare	opätovne vojsť v známosť
regimi feudali	feudálne zariadenie
regista	režisér
regolabile	regulovateľný
rema	vesluje
rendersi utili	učiniť sa užitočnými
resistente	odolný/-á
resistenza	odolnosť
resta	zostáva, je navyše
retromarcia	spiatočka
ricoprano	pokrývajú
ricoverati	hospitalizovaní
ridurre	zmenšiť, znížiť
rigori	pokutové kopy
rigorosamente	stroho, prísne
rinverdimento	výsadba zelene
risalenti	pochádzajúci z
riservatezza	rezervovanosť
Risorgimento	Obrodenie
ristrutturata	obnovená, opravená
rito	rituál, obrad
riusciti	vydarené, podarené
rossoneri	červeno čierni (pren. hráči futbalového klubu AC Miláno)

S

sapere	vedieť, poznať
sbarcò	vyloдил/-a se
sberleffi	úškľabky
scambi scialle	zmeny, výmeny
scolare	šál
sconvolgere	sceditť
sconvolta	rozrušiť, rozvrátiť
scorci	zmätená; rozčúlená
seconda	charakteristické záblesky
sede	druhá
sedi	sídlo
sensi unici	sídla
sentitamente	jednosmerné ulice
senza tetto	úprimne
servizio militare	bezdomovci
sfilate	vojenská služba
sfrenata	sprievody, prehliadky
si accorsero	divoká, bezuzdná
si danno da fare	všimli si
si è verificato	vynakladajú úsilie
si estende	ukázalo sa
si fa uno squillo	rozkladá sa
si gioca	prezvoní sa
si impadroniscono	hrá si
si ripercorre	zmocňujú sa
si svolgevano	pripomenie sa celý priebeh
Signorie	konali sa
siti	vlády mestských obcí
smaltire	miesta
sobrio	spracovať
socievoli	striedmy, umiernený
soffriggerla	spoločenský
sono seguiti	osmažiť ju, opražiť ju
sostegni	sú sledovaní/-é
sovrapposte	podpory
spalancate	postavené na seba (dvojposchodový kostol)
spontaneo	dokorán otvorené
spregiativo	spontánny
stadio	pohrdavý
stemma	štadión
stilizzata	znak, erb
succursale	štylizovaná
suggestivi	pobočka
suoneria	podmanivé
sviluppo sostenibile	vyzváňanie
svolto	trvalo udržateľný rozvoj

T

tavole calde	bufety
tempo pieno	plný úväzok

tempo prolungato	predĺžené
tesserati	členovia
tessili	textilné
testate	titulky
ti ispira	inšpiruje ťa
timore	obava, strach
tonaca	tunika, kutňa
torre scenica	scénické lešenie (za javiskom v divadle)
transatlantico	zámorský
trarre ispirazione	nechať sa inšpirovať
tribune	tribúny

U

ultimamente	naposledy
umanistiche	humanistické
una fortuna	šťastie
una sessantina	šesťdesiatka

V

valore	hodnota
varare	spustiť na vodu
variegata	pestrá
verificare	overiť, verifikovať
versione	verzia
vivente	žijúci/-a
vocioni	silné hlasy
volontario	dobrovoľník